

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

У статті представлені результати аналізу інноваційних технологій створення і використання інформаційно-бібліографічної продукції, конкретизовані особливості складання електронних бібліографічних посібників, визначені програми Microsoft FrontPage та Macromedia Dreamweaver, як найбільш зручні для розміщення бібліографічних продуктів на Web-сайті бібліотеки. На прикладі мультимедійного репозиторію розглянуті можливості створення нових форм інформаційно-бібліографічної продукції на основі програмного забезпечення EPrints 3.

Ключові слова: *інноваційні технології, інформаційно-бібліографічна продукція, мультимедійний репозиторій, програмне забезпечення EPrints 3.*

Актуальність теми статті полягає у тому, що виникнення інноваційних інформаційних технологій, поява новітніх носіїв інформації та розвиток електронних мереж впливають на зміни у різних сферах суспільної діяльності, у тому числі й бібліографічної.

Традиційна друкована продукція стає не єдиною професійною цінністю інформаційного працівника, поряд з ними формується новий блок носіїв інформації.

Особливо інтенсивно електронні технології сприяють розвитку нових форм інформаційно-бібліографічного обслуговування споживачів.

Мета дослідження – проаналізувати інноваційні технології створення та використання інформаційно-бібліографічної продукції.

Нові можливості для використання професійного досвіду і знань бібліотекарів у задоволенні інформаційних потреб споживачів відкриває мережа Інтернет. Тому більшість інновацій в бібліографічній роботі бібліотек так чи інакше пов'язані з її використанням. Споживач потребує швидкого отримання інформації, легкості і доступності пошуку. І йому на допомогу професіонали інформаційно-бібліографічної діяльності розробляють необхідну бібліографічну продукцію.

За результатом багатьох наукових спостережень, бібліотечні заклади України поступово стають на шлях освоєння нових інформаційних технологій, вибираючи для себе той чи інший напрямок:

- 1) у бібліотеках створюються нові електронні продукти, на яких представлені краєзнавчі фонди, архіви бібліотек, фонди періодичних видань;
- 2) створюються мультимедійні диски з тих чи інших актуальних тем;
- 3) формуються спеціалізовані відділи, де до послуг користувачів

надані усі наявні засоби доступу до інформації - робота на комп'ютері (з виходом в Інтернет), мультимедійні диски, аудіо-та відео програми тощо.

Усі обласні бібліотеки мають свої сайти, кожен їх яких зацікавлює своїми особливостями. Наповнення сайтів найрізноманітніше, від створення одного або декількох інформаційних проєктів, до організації віртуальних виставок та молодіжних форумів.

Створюються тематичні мультимедійні видання на допомогу у вивченні шкільних предметів, диски, присвячені питанням працевлаштування молоді, виховання національної свідомості, правової відповідальності.

Втілення тих чи інших інноваційних технологій створення та використання інформаційно-бібліографічної продукції залежить від специфіки роботи самої бібліотеки, обліку запитів користувачів, грамотній політиці щодо залучення нових користувачів.

Технології складання електронних бібліографічних посібників (ЕБП) засновані на традиційних методиках, визначених у працях відомих вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як О.П. Коршунов, М.Г. Вохришева, А.А. Гречихін, Г.М. Діомідова, Г.М. Швецова-Водка та ін.

Взагалі етапи створення традиційного бібліографічного посібника і ЕБП співпадають, але мають деякі особливості.

Підготовчий етап присвячений вивченню теми, виявленню документів і створенню плану-проспекту ЕБП. Використовуються традиційні й електронні інформаційні масиви.

Основний етап містить такі складові:

- відбір і угруповання документів;
- уточнення бібліографічних описів;
- анотування документів;
- індексування документів для складання допоміжних покажчиків;
- організація гіперпосилань усередині документу і на зовнішні джерела.

Завершальний етап складається з процесів остаточного оформлення ЕБП:

- підготовка довідкового апарату (передмова, вступна стаття, допоміжні покажчики);
- редагування ЕБП;
- оформлення ЕБП (у тому числі створення розділів, колонтитулів, складання змісту) [1].

Але створення електронного бібліографічного посібника є можливим лише за умови використання відповідних програмних засобів. Вибір конкретних засобів або їх поєднанні визначає риси і можливості

конкретного інформаційно-бібліографічного продукту:

- найбільш простим видається застосування текстового процесора (наприклад, Word), у рамках якого можна створити інтерактивний цифровий бібліографічний посібник;
- мультимедійні ефекти найзручніше створювати в презентаційних системах (наприклад, PowerPoint), що дозволяють використати аудіо і відео файли, застосовувати ефекти послідовної появи об'єктів;
- для представлення інформаційно-бібліографічних продуктів на Web-сайті бібліотеки використовуються засоби гіпертекстової розмітки, програми Microsoft FrontPage або Macromedia Dreamweaver.

Порівняльний аналіз двох останніх програм - Microsoft FrontPage [2] і Macromedia Dreamweaver [3], яки є найбільш популярними, представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Позитивні та негативні особливості програм для представлення інформаційно-бібліографічних продуктів на Web-сайті бібліотеки Microsoft FrontPage і Macromedia Dreamweaver

Macromedia Dreamweaver		Microsoft FrontPage	
+	-	+	-
підтримує мову DHTML	є не дуже дешевим продуктом	без проблем вносить зміни у вихідний код в режимі реального часу	використовує движок Internet Explorer, через що в інших браузерах веб-сторінки можуть бути спотворені
можна створювати каскадні таблиці	скачується з Інтернета	доступна широкому колу користувачів	не завжди просто управляти кодом
легко і просто прописувати стилі і скрипти таблиць		має редактор сценаріїв	
дозволяє робити віддалене оновлення сторінок сайту		завантажується панель інструментів, що дозволяє детально управляти кодом і проводити тестування веб-сторінок	
має потужний графічний редактор		багатофункціональна	
не обтяжує код		входить до комплекту	

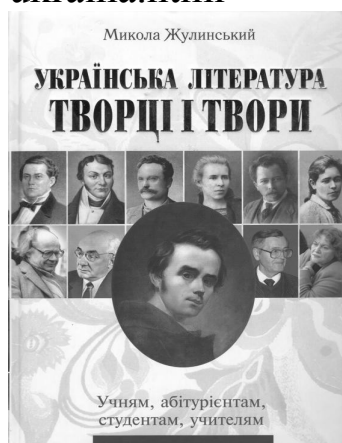
		Microsoft Office	
має зрозумілий інтерфейс			
легко інтегрується з Flash			
завдяки включенню в програму шаблонами, спрощується і прискорюється робота верстальника			
використовує движок, який підтримується в більш сучасних браузерах			

Можна констатувати, що обидві програми, безсумнівно, зручні, кожна по-своєму. У обох є свої плюси і мінуси, а яка з них підходить конкретній бібліотеці для створення та представлення на Web-сайті інформаційно-бібліографічного продукту, вирішуватиметься з урахуванням можливостей бібліотечного закладу та потреб споживачів.

Аналіз електронної бібліографічної продукції на сайтах бібліотек свідчить про популярність інноваційних технологій створення і використання бібліографічної інформації. Далі наведемо приклади віртуального бібліографічного посібника і мультимедійного репозиторія.

1) Віртуальний рекомендаційний бібліографічний посібник.

Огляд нових надходжень : Літературна Україна : [Електронний ресурс] . - Режим доступу: <http://www.kryub.in.ua/novosti/novye-postuplenija/literaturna-ukraina.html>

Жулинський М.Г. Українська література: творці і твори [Текст] : учням, абітурієнтам, студентам, учителям / М.Г. Жулинський. – К. : Либідь, 2011. – 152 с.

Ця книга – велика шпаргалка – підручник, літературознавчий матеріал із текстами, її можна назвати антологією, яка допомагає учневі, студентові, вчителю та й кожній людині яка цікавиться драматичною історією української літератури і культури.

Антологія містить п'ятдесят есеїв, які сприятимуть повнішому увиразненню історичного процесу, розвитку української літератури. На сторінках книги розкрита доля і творчість українських письменників, як відомих, так і маловідомих широкому загалові.

Важливим складником цієї антології є то, що їх імена потрапили в навчальні програми з української літератури для середніх і вищих навчальних закладів.

Віртуальний «Огляд нових надходжень» створено у візуальному редакторі Microsoft FrontPage відповідно до традиційної методики складання бібліографічних посібників. Особливостями є віртуальна форма подання та використання матеріалу – наявність зображень обкладинок документів та ілюстрацій, можливість діалогу з працівниками бібліотеки та обміну думками з іншими користувачами сайту.

2) Мультимедійний репозиторій.

Мультимедійний архів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://media.slavutich.org/>

О деле, которому служим

Капуста, В. О деле, которому служим. Теледень / В. Капуста // Славутич. – 2002. – № 24. – С. 1–2.

Abstract

На вопросы нашего корреспондента отвечает директор государственного специализированного предприятия «Чернобыльская АЭС» Юрий Неретин

Item Type:	Article
Additional Information:	Якщо при попередньому перегляді матеріалу у Вас виникли труднощі, рекомендуємо провести оновлення програми Adobe Reader для вашого комп'ютера http://get.adobe.com/uk/reader/
Uncontrolled Keywords:	ЧАЕС, ЧАЭС, Неретін, Неретин
Subjects:	ББК > 2 Природничі науки (Природознавство) > 26 Науки про Землю (геодезія, геофізика, геологія та географія) > 26.8 Географічні науки > 26.89 Країнознавство. Краєзнавство > 26.89(4) Країнознавство. Європа > 26.89(4УКР) Країнознавство. Краєзнавство. Україна > 26.89(4УКР1) Північна Україна. Українське Полісся > 26.89(4УКР-4КИЇ) Київщинознавство ББК > 3 Техніка. Технічні науки > 31 Енергетика > 31.4 Ядерна енергетика (атомна енергетика) > 31.47 Атомні електричні станції > 31.47(4) Атомні електричні станції країн Європи > 31.47(4УКР)

	Атомні електричні станції України
ID Code:	2065
Deposited By:	Зав. відділом Наталія Кокіна
Deposited On:	25 Jun 2014 16:42
Last Modified:	25 Jun 2014 16:42

Мультимедійний репозиторій «Мультимедійний архів» створений на основі програмного забезпечення EPrints 3 (EPrints є вільним програмним забезпеченням, яке розроблено в Школі електроніки та комп'ютерних наук при Університеті Саутгемптону, Англія) [4], надає змогу спочатку ознайомитись з повним бібліографічним записом документу, включаючи анотацію, індексацію за ББК, ID кодування, відомості про час надходження документу до архіву, останні зміни, відповідального, посилання на найбільш зручну програму для перегляду. Далі можна перейти до повнотекстового документу. Перегляд документів у репозиторії здійснюється за роками, за темами, за відділами ББК. Для пошуку документів використовуються проста та розширена форми.

Замість висновків можна відмітити, що мультимедійний репозиторій на даний час є найбільш досконалою формою інформаційно-бібліографічної продукції. При подібній організації бібліографічних записів не втрачається зв'язок із самою бібліотекою (бібліотечною системою) та її каталогом (декількома каталогами, картотеками), оскільки є можливість розширити запис кодом та шифром зберігання, але значно полегшується пошук документів. Водночас мультимедійний репозиторій є електронним архівом документів за обраною тематикою.

Для споживача подібна форма отримання бібліографічної інформації доповнена текстом документа, збереженим у форматі PDF, надає багато переваг:

- швидке ознайомлення з великою кількістю анотованих бібліографічних записів не виходячи з дому або офісу;
- можливість пошуку за автором, назвою, роками, темами, типами документів, за відділами ББК;
- миттєве отримання тексту документу.

На нашу думку, бібліотечні репозиторії, за умови скоординованого планування й організованого формування, на загальнодержавному рівні складатимуть дієву базу систематизованого зберігання національного інформаційно-бібліографічного та документно-інформаційного ресурсу.

Список використаних джерел

1. Панкова, Е. В. Электронное библиографическое пособие. Правила создания : [Текст] практическое руководство для библиотечных работников / Е. В. Панкова, Л. С. Беркутов . - М. : Форум, 2008 . - 128 с.
2. Учебник по Microsoft FrontPage [Электронный ресурс] . - Режим доступа: <http://dumka.in.ua/frontpage0vved.htm>
3. Учебник по Macromedia Dreamweaver MX [Электронный ресурс] . - Режим доступа: <http://www.businessinternet.ru/site1.htm>
4. Free Libre Open Source Software for libraries [Electronic resource]. - Mode of access: <http://libraries.osdn.org.ua/ua/programms/e-libraries/eprints/>

В статье представлены результаты анализа инновационных технологий создания и использования информационно-библиографической продукции, конкретизированы особенности составления электронных библиографических пособий, определены программы Microsoft FrontPage и Macromedia Dreamweaver, как наиболее удобные для размещения библиографических продуктов на Web-сайте библиотеки. На примере мультимедийного репозитория рассмотрены возможности создания новых форм информационно-библиографической продукции на основе программного обеспечения EPrints 3.

Ключевые слова: *инновационные технологии, информационно-библиографическая продукция, мультимедийный репозиторий, программное обеспечение EPrints 3*

The article presents the results of the analysis of innovative technologies for the creation and use of information and bibliographic output specified compilation features electronic bibliographic aids, defined program Microsoft FrontPage and Macromedia Dreamweaver, as the most convenient for placing products on the bibliographic Web-site library. On an example of a multimedia repository considered the possibility of new forms of information and bibliographic products based on software EPrints 3.

Keywords: *innovative technology, information and bibliographic production, multimedia repository software EPrints 3.*